

Toimielin Ylä-Savon jätehuoltolautakunta
Paikka Kaupungintalo, Kokoushuone Aho, 2 krs.
Aika 26.11.2024 klo 16:30 - 17:20

Keskeytykset

Läsnä olleet jäsenet Luukkonen Eino, puheenjohtaja
Kolari Juhani
Marttila Jari
Mehtonen Erkki
Tanskanen Tiina
Väänänen Auli

Poissa Hirvonen Marjo
Kärkkäinen Arja

Muut läsnäolijat Aivanen Daniela, esittelijä
Heinonen Marika, sihteeri

Asiat §:t 32-36

Pöytäkirjan liitteineen 26.11.2024
ovat tarkastaneet ja Puheenjohtaja Eino Luukkonen
sähköisesti Sihteeri Marika Heinonen
allekirjoittaneet Pöytäkirjantarkastaja Erkki Mehtonen
Pöytäkirjantarkastaja Auli Väänänen

Nähtävilläolo Pöytäkirja on laitettu nähtäville Iisalmen kaupungin verkkosivuille 27.11.2024

Pöytäkirjojen haku (iisalmi.fi)

32 § Kokouksen järjestäytyminen	1
33 § Talousarvion toteumaraportti 1.1.-30.9.2024 / Ylä-Savon jätehuoltolautakunta	2
34 § Jätetaksa 1.1.2025	3
35 § Otto-oikeuden alaiset päätökset	9
36 § Tiedoksiannot ja ajankohtaiset asiat	10
Muutoksenhakuohjeet	11

32 § Kokouksen järjestäytyminen

Ylä-Savon jätehuoltolautakunta 26.11.2024 § 32

Puheenjohtajan päätösehdotus

Todetaan esteellisyydet.

Ylä-Savon jätehuoltolautakunta toteaa kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Lautakunta valitsee pöytäkirjantarkastajiksi Erkki Mehtosen ja Auli Väänänen sekä varatarkastajiksi Marjo Hirvosen ja Arja Kärkkäisen.

Päätös

Hyväksyttiin siten, että pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Erkki Mehtonen ja Auli Väänänen sekä varatarkastajiksi Jari Marttila ja Tiina Tanskanen.

Valmistelu

Hallintosääntö 75 §

Kokouskutsu ja esityslista lähetetään sähköisesti vähintään neljä päivää ennen kokousta.

Toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Jäsen ilmoittaa esteellisyytensä ja perusteen kokouksen järjestäytymisessä ja ennen asian käsittelyä.

Muutoksenhaku

1A. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

Asianro IIS/263/02.02.01.00/2024

33 § Talousarvion toteumaraportti 1.1.-30.9.2024 / Ylä-Savon jätehuoltolautakunta

Ylä-Savon jätehuoltolautakunta 26.11.2024 § 33

Vs. jätehuoltopäällikön päätösehdotus

Ylä-Savon jätehuoltolautakunta merkitsee talousarvion toteumaraportin 1.1.-30.9.2024 tiedoksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

Valmistelu

vs. jätehuoltopäällikkö Daniela Aivanen, p. 040 661 7282

Kaupunginhallituksen hyväksymän talousarvion täytäntöönpano-ohjeen mukaisesti talousarvion toteumasta tuotot/kulut lautakunnittain raportoidaan maaliskuusta alkaen kolmen kuukauden välein.

Käyttötalouden osalta tuottoarvion toteutuma on 100,0 % ja kuluarvion toteutuma 65,4 %.

Vaikutusarviointi

Talouden toteumaraportoinnin tarkoituksena on varmistaa, että organisaation toiminta on talousarvion mukaista.

Muutoksenhaku

1A. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

Toimenpiteet, otteet

talousjohtaja
talouspäällikkö

Oheisaineisto

Talousarvion toteumaraportti 30.9.2024/Ylä-Savon jätehuoltolautakunta

Asianro IIS/825/02.05.00.00/2017

34 § Jätetaksa 1.1.2025

Ylä-Savon jätehuoltolautakunta 26.11.2024 § 34

Vs. jätehuoltopäällikön päätösehdotus

Jätehuoltolautakunta hyväksyy liitteen mukaisen jätetaksan jätelain 79 §:n nojalla. Jätetaksa astuu voimaan 1.1.2025 kuntalain 143 §:n mukaisesti, vaikka sen hyväksymistä koskevaan päätökseen haettaisiin muutosta. Jätetaksa on voimassa toistaiseksi. Tämä taksa kumoaa voimaantullessaan edellisen jätetaksapäätöksen.

Jätetaksa annetaan yleisesti tiedoksi pitämällä se nähtävillä kuntien ilmoitustaululla 27.11.2024-3.1.2025 sekä kuuluttamalla asiasta paikallislehdissä. Jätehuoltolautakunnan verkkosivuilla taksa on saatavilla myös nähtävillä oloajan jälkeen.

Päätös

Hyväksyttiin.

Valmistelu

vs. jätehuoltopäällikkö Daniela Aivanen, p. 040 661 7282

Taksaluonnos on ollut nähtävillä kuntien yleisessä tietoverkossa 25.9.2024-4.11.2024 välisenä aikana ja kuntalaisille on varattu hallintolain mukainen mahdollisuus mielipiteen antamiselle. Taksaluonnoksesta kuulutettiin paikallislehdissä, kuntien ilmoitustauluilla sekä jätehuoltolautakunnan verkkosivuilla. Toimialueen kunnille lähetettiin lausuntopyynnöt.

Lausunnon jätetaksasta jättivät

- Iisalmen kaupunki, kaupunginhallitus
- Sonkajärven kunta, kunnanhallitus
- Vieremän kunta, kunnanhallitus
- Kiuruveden kaupunki, kaupunginhallitus
- Lapinlahden kunta, kunnanhallitus
- Keiteleen kunta, kunnanhallitus
- Pielaveden kunta, Ympäristön ja asumisen lautakunta

Lausunnoissa ei esitetty tehtäväksi taksaan muutoksia, mutta huomautettiin että jätetaksaan esitetyt korotukset ovat huomattavan korkeita etenkin kertakorotuksina. Vieremän kunnanhallituksen lausunnossa painotettiin

korotusten olevan erittäin merkittäviä yksityistalouksille ja yrityksille. Hintojen nousun arveltiin voivan vaikuttaa negatiivisesti jätteiden kierrätykseen ja johtaa ympäristöhaittoihin jätteiden polton tai maastoon hylkäämisen muodossa. Lausunnoissa huomautettiin, että nousevia kustannuksia tulisi pyrkiä hillitsemään ja toisaalta jäteyhtiön tulee huolehtia taloudestaan ja vakavaraisuudestaan tarvittaessa hintoja nostamalla. Iisalmen kaupunginhallitus velvoitti Ylä-Savon Jätehuolto Oy:n käynnistämään selvityksen yhtiön tulevaisuuden toimintavaihtoehtoista.

Jätetaksa esitetään hyväksyttäväksi 24.9.2024 jätehuoltolautakunnan kokouksessa esitellyn luonnoksen mukaisena, mutta seuraavin korjauksin/lisäyksiin:

- Luonnokseen on korjattu nykyisen voimassa olevan jätetaksan arvonlisävero (25,5 %), joka oli aiemmassa luonnosversiossa 24 %.
- Lisätty pakkaus- ja biojätteiden syväkeräysastioiden tyhjennyshinnat sekä syväkeräysastioiden hukkanoutomaksu.
- Jäteastiakohtaiset biojättemaksut on jaoteltu kahteen taulukkoon tyhjennysalueen perusteella.
- Muutettu lisäpalvelumaksujen jätehuoltomääräyksistä poikkeavien keräysjärjestelyiden sekä hukkanoutomaksun yksiköiden määritelmiä muotoon €/tyhjennyskerta.

Vaikutusarviointi

Päätös toteuttaa strategian tavoitetta Ihana Iisalmi. Huolehdimme kaupungin siisteydestä ja kannustamme myös kuntalaisia huolehtimaan ympäristöstään. Jätetaksan laatimisen taustalla on kuntaomisteisen yrityksen toiminnan ja talouden turvaaminen. Jätetaksassa esitetyt korotukset vaikuttavat asumisen kustannuksiin nostavasti. Jätehuollon osuus asumisen kokonaiskustannuksista on verrattain pieni, joten asumisen kokonaiskustannukset huomioon ottaen korottava vaikutus jää kohtuulliseksi.

Muutoksenhaku

3. Kunnallisvalitus

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

Toimenpiteet, otteet

Ilmoitukset paikallislehtiin

Iisalmen kaupungin kirjaamo / ilmoitustaulu

Toiminta-alueen kuntien kirjaamot

Ylä-Savon jätehuolto Oy

Liitteet

Jätetaksa 1.1.2025, luonnos (muokattu 11/2024)

Jätetaksa 1.1.2025, hyväksytty 26.11.2024

Oheisaineisto

Yhteenveto jätetaksaluonnoksesta 2025 annetuista lausunnoista ja vs. jätehuoltopäällikön vastineet

Ote: Sonkajärven kunnanhallitus 28.10.2024 § 187 Lausunto jätetaksan 1.1.2025 luonnoksesta

Ote: Keiteleen kunnanhallitus 28.10.2024 § 166 Lausunto / Jätetaksaluonnos

Ote: Kaupunginhallitus 28.10.2024 § 226 Lausunto jätetaksan 2025 luonnoksesta

Ote: Vieremän kunnanhallitus 28.10.2024 § 196 Lausunto Ylä-Savon alueen jätetaksaluonnoksesta 2025

Ote: Pielaveden ympäristön ja asumisen lautakunta 22.10.2024 § 181 Lausunto Ylä-Savon jätehuoltolautakunnan jätetaksaluonnoksesta 2025

Ote: Kiuruveden kaupunginhallitus 21.10.2024 § 181 Lausunto jätetaksaluonnoksesta 2025

Ote: Lapinlahden kunnanhallitus 21.10.2024 § 181 Lausunto Ylä-Savon jätehuollon jätetaksat

Ylä-Savon jätehuoltolautakunta 24.9.2024 § 25

Vs. jätehuoltopäällikön päätösehdotus

Ylä-Savon jätehuoltolautakunta asettaa luonnoksen jätetaksasta yleisesti nähtäville. Jätetaksaluonnos sekä kuulutus asian vireillä olosta ja vaikutusmahdollisuuksista pidetään nähtävillä kuntien virallisilla ilmoituskanavilla ja jätehuoltolautakunnan verkkosivuilla 25.9.2024-4.11.2024.

Asiasta ilmoitetaan lisäksi kuulutuksella, joka julkaistaan kuntien paikallislehdissä. Jätehuoltolautakunta varaa kuntalaisille ja niille, joiden oloihin päätöksenteolla on huomattava vaikutus, mahdollisuuden esittää mielipiteensä asiasta hallintolain 41 §:n mukaisesti 4.11.2024 klo 15:00 mennessä sekä pyytää toiminta-alueensa kunnilta lausuntoa jätetaksaluonnoksesta 4.11.2024 klo 15:00 mennessä.

Nähtävillä olon ja kuulemisen jälkeen jätetaksaan tehdään tarvittaessa muutoksia ja se tuodaan Ylä-Savon jätehuoltolautakunnalle päätettäväksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

Ylä-Savon Jätehuolto Oy:n toimitusjohtaja Risto Kauhanen oli asiantuntijana kokouksessa.

Valmistelu

vs. jätehuoltopäällikkö Daniela Aivanen, p. 040 661 7282

Jätelain 78 §:n mukaan kunnan on perittävä järjestämästään jätehuollosta jätemaksua, jolla katetaan sille tehtävän hoitamisesta aiheutuvat kustannukset. Jätelain 79 §:n mukaan jätemaksun perusteista määrätään tarkemmin jätehuoltolautakunnan hyväksymässä jätetaksassa. Jätelain 81 §:n mukaan jätehuoltoviranomainen määrää jätemaksun kunnan hyväksymän taksan mukaisesti.

Jätemaksulla katetaan kaikki kustannukset, joita aiheutuu jätehuollon toteuttamisesta esimerkiksi jätteiden keräys, kuljetus, käsittely, hyötykäyttö, neuvontatyö ja jätehuollon kehittäminen sekä lakisääteisten viranomaistehtävien hoitaminen.

Laskelmat eri jätehuoltopalvelujen kustannuksista on tehty kunnallisessa jäteyhtiössä. Laskelmat perustuvat sekä yhtiön itse toteuttamien että sen kilpailuttamien palvelujen kustannuksiin. Taksa on valmisteltu näiden laskelmien pohjalta jätehuoltolautakunnan viranhaltijan toimesta. Valmistelussa on tehty tiivistä yhteistyötä viranhaltijan ja jäteyhtiön yhteyshenkilöiden kesken.

Jätetaksan valmistelussa on hyödynnetty Suomen Kuntaliiton ohjeistusta jätetaksan laadintaan. Jätetaksan määrittämisessä noudatetaan näin valtakunnallisesti linjattua lain tulkintaa sekä taksarakennetta, kuitenkin paikalliset ja alueelliset erityispiirteet ja jätehuollon kustannusrakenteet huomioon ottaen.

Ylä-Savon jätehuoltolautakunta on hyväksynyt voimassa olevan jätetaksan 30.11.2023 ja se on astunut voimaan 1.1.2024.

Muutokset vuoden 2024 jätetaksaan

Uuteen jätetaksaan ehdotetaan korotuksia 1.1.2025 alkaen eräiden jätelajien vastaanottomaksujen osalta. Jätetaksan nostaminen on perusteltua yleisen hintatason nousun sekä valvonta- ja lupaviranomaisten asettamien lisääntyneiden velvoitteiden aiheuttamien kustannusten takia.

Yhdyskunta-, rakennus- ja yritystoiminnan jäte

Yhdyskunta-, rakennus- ja yritystoiminnanjätteen vastaanottohintoihin esitetään noin 27,3 %:n korotusta 1.1.2025 alkaen. Korotuksen myötä jätejakeiden vastaanottohinta nousee hinnasta 220,00 €/tn hintaan 280,00 €/tn (alv. 0%).

Yhdyskuntajätteen vastaanottohinnan korotuksen myötä sekajäteastian tyhjennyksen astiakohtainen tilavuuteen perustuva jätemaksu nousee vastaavasti noin 27,3 %. Jätelajin vastaanottohintaan, astiakokoon, tilavuuspainoon ja täyttöasteeseen perustuva jätemaksu nousee jäteastian koosta (120-660 litraa) riippuen noin 1,13-4,67 euroa/tyhjennys (alv. 25,5 %).

Biojäte

Biojätteen vastaanottohintaan esitetään 20 %:n korotusta 1.1.2025 alkaen. Korotuksen myötä biojätteen vastaanottohinta nousee hinnasta 100,00 €/tn hintaan 120,00 €/tn (alv. 0%). Biojätteelle lisätään aluekohtainen maksu irtojätteelle, joka on kaksinkertainen biojätteen tavalliseen tyhjennys hintaan verrattuna.

Pakkausjätteet ja pienmetalli

Pakkausjätteelle eli kartonki-, muovi- ja lasipakkauksille sekä pienmetallille esitetään 9,3 %:n korotusta kustannusindeksiin perustuen 1.1.2025 alkaen. Asuinkiinteistöjen tyhjennys hintaan vaikuttaa pakkausten tuottajayhteisöjen pakkausmateriaaleittain maksamat korvaukset, jotka on huomioitu täysimääräisesti jätemaksuissa. Koska pakkausten tuottajayhteisöjen korvaukset kohdistetaan ainoastaan asuinkiinteistöille, muille jätelain 32 §, 32 a § ja 33 §:n soveltamisalan piiriin kuuluville kiinteistöille on taksassa erillinen tyhjennys hinta.

Muut vastaanotettavat jätejakeet

Luonnoksessa esitetään lisäksi kasvaneisiin kustannuksiin perustuvia korotuksia myös muiden vastaanotettavien jätejakeiden ja yritysten vaarallisen jätteen vastaanottohintoihin lukuun ottamatta alle 90 mm betoni- ja tiilijätettä, styroxia, yritysten haravointijätettä ja asbestijätettä.

Muut muutokset vuoden 2024 taksaan

Lisäpalvelumaksuihin on tehty kustannusindeksiin perustuvia korotuksia. Pienkuormamaksun hintaa korotetaan 18,6-25,8 % pienkuorman koosta riippuen.

Termistöä on yhtenäistetty toimialueiden kesken, minkä takia joitakin jätenimikkeitä on muutettu.

Taksaa voidaan muuttaa jätteenpolton päästömaksun osalta ilman jätehuoltolautakunnan erillistä päätöstä.

Vaikutusarviointi

Päätös toteuttaa strategian tavoitetta Ihana Iisalmi. Huolehdimme kaupungin siisteydestä ja kannustamme myös kuntalaisia huolehtimaan ympäristöstään. Jätetaksan laatimisen taustalla on kuntaomisteisen yrityksen toiminnan ja talouden turvaaminen. Jätetaksassa esitetyt korotukset vaikuttavat asumisen kustannuksiin nostavasti. Jätehuollon osuus asumisen kokonaiskustannuksista on verrattain pieni, joten asumisen kokonaiskustannukset huomioon ottaen korottava vaikutus jää kohtuulliseksi.

Muutoksenhaku

1A. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

Toimenpiteet, otteet

Lausuntopyyntö jäsenkunnille
Ilmoitukset paikallislehtiin
Iisalmen kaupungin kirjaamo/ilmoitustaulu
Toiminta-alueen kuntien kirjaamot

Liitteet

Jätetaksa 1.1.2025, luonnos

35 § Otto-oikeuden alaiset päätökset

Ylä-Savon jätehuoltolautakunta 26.11.2024 § 35

Puheenjohtajan päätösehdotus

Lautakunta ei käytä otto-oikeutta päätöksissä.

Päätös

Hyväksyttiin.

Valmistelu

Hallintosääntö 10, 94 ja 121 §

Lautakunta voi ottaa asian käsiteltäväkseen ja tällöin asiasta päättää lautakunta, puheenjohtaja ja esittelijä.

Lautakunnan käsiteltäväksi ei saa ottaa

1. lain tai asetuksen mukaisia lupa-, ilmoitus-, valvonta- tai toimitusmenettelyasioita.
2. yksilöön kohdistuvia opetustoimen, terveydenhuollon tai sosiaalitoimen asioita.

Lautakunnan alaiset toimielimet ja viranhaltijat ilmoittavat lautakunnalle ottokelpoisista päätöksistä. Pöytäkirjat laitetaan luottamushenkilöportaaliin silloin, kun pöytäkirja julkaistaan. Viranhaltijapäätökset lähetetään toimielimelle luottamushenkilöportaaliin neljän päivän kuluessa päätöksen tiedoksiannosta. Rutiiniluonteisista henkilöstöpäätöksistä ei ilmoiteta otto-oikeutetuille toimielimille.

Muutoksenhaku

1 A. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

36 § Tiedoksiannot ja ajankohtaiset asiat

Ylä-Savon jätehuoltolautakunta 26.11.2024 § 36

Vs. jätehuoltopäällikön päätösehdotus

Lautakunta merkitsee asiat tietoonsa.

Päätös

Hyväksyttiin.

Ylä-Savon jätehuoltolautakunnan kevään 2025 kokoukset pidetään 6.2.2025 ja 27.3.2025.

Valmistelu

Ajankohtaiset asiat

- Pielaveden kunnan sekajätteenkuljetukset
- Jätelautakuntien neuvottelupäivien keskeiset teemat
- Vuoden 2025 kokousaikataulu

Muutoksenhaku

1A. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

Toimenpiteet, otteet

Kirjaaminen asiakortille

MUUTOKSENHAKU VIRANOMAISEN PÄÄTÖKSESTÄ

1. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta

- A. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.
- B. Hallintopäätöksestä ei saa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 6 § 2 momentin mukaan hakea muutosta valittamalla.
- C. Päätöksestä ei saa tehdä hankintalain mukaista hankinto-oikaisua, koska uudella päätöksellä ei ole muutettu tarjouksen tehneiden oikeudellista asemaa.
- D. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta muulla perusteella.

2. Oikaisuvaatimus

Päätökseen tyytymätön saa hakea päätökseen oikaisua, kuntalaki 134,1 §.

Oikaisuvaatimuksessa on oltava

- vaatimus perusteineen
- vaatimuksentekijän yhteystiedot sekä mahdollinen sähköpostiosoite, johon asiaa koskevat kirjeet ja päätökset voi lähettää
- tekijän allekirjoitus. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä asianosainen eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa sekä kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimus toimitetaan oikaisuvaatimusajassa aukioloaikana 9 - 15.30

Iisalmen kaupunki / kirjaamo

PL 10 / Pohjolankatu 14, 74101 IISALMI

kirjaamo@iisalmi.fi

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsen ja kuntalain 137 § 2 momentissa tarkoitettu kunta on saanut päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosainen on saanut päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmantena päivänä sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyys- tai vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

3. Kunnallisvalitus

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomais on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen, kuntalaki 135,2 §.

Valituksen saa tehdä asianosainen eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa sekä kunnan jäsen. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Jos päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

Valitus toimitetaan valitusajassa aukioloaikana 8 - 16.15

Itä-Suomen hallinto-oikeus

Minna Canthin katu 64, PL 1744, 70101 Kuopio

p. 029 56 42500, fax 029 56 4250,

ita-suomi.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitus on oltava perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsen ja kuntalain 137 § 2 momentissa tarkoitettu kunta on saanut päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosainen on saanut päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmantena päivänä sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyys- tai vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkipäivä, saa valituksen toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Valituksessa on oltava

- päätös, josta valitetaan sekä selvitys päivästä, josta valitusaika on alkanut
- valittajan nimi, ammatti, asuin- ja postiosoite sekä mahdollinen sähköpostiosoite, johon asiaa koskevat kirjeet ja päätöksen voi lähettää
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan
- vaatimuksen perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos päätös ei kohdistu valittajaan.
- valittajan tai muun laatijan allekirjoitus. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituksen, siinä on mainittava laatijan ammatti, asuin- ja postiosoite sekä mahdollinen sähköpostiosoite. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa tuomioistuinmaksulain mukaan.

4. Hallintovalitus

Valittamalla saa hakea muutosta päätökseen, jolla viranomainen on ratkaissut hallintoasian tai jättänyt sen tutkimatta, laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 6,1 §.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Hallintovalituksen saa tehdä asianosainen eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa sekä se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Viranomainen saa valittaa myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi. Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen saa hakea muutosta vain oikaisuvaatimuksen tekijä. Jos hallintopäätöstä on oikaisuvaatimusmenettelyssä muutettu tai se on kumottu, oikaisuvaatimukseen annetusta päätöksestä saa valittaa kaikki asianosaiset.

Valitus toimitetaan valitusajassa aukioloaikana 8 - 16.15

Itä-Suomen hallinto-oikeus

Minna Canthin katu 64, PL 1744, 70101 Kuopio

p. 029 56 42500, fax 029 56 42501

ita-suomi.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitus on oltava perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Asianosainen on saanut päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmantena päivänä sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyys- tai vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Valituksessa on ilmoitettava

- valittajan nimi, ammatti, asuinpaikka ja postiosoite sekä mahdollinen sähköpostiosoite, johon asiaa koskevat kirjeet ja päätöksen voi lähettää
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan
- vaatimuksen perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan
- valittajan tai muun laatijan allekirjoitus. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituksen, siinä on mainittava laatijan ammatti, asuinpaikka ja postiosoite sekä mahdollinen sähköpostiosoite. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, josta valitetaan
- selvitys päätöksen tiedoksisaantipäivästä tai päivästä, josta valitusaika on alkanut
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jos niitä ei ole aikaisemmin toimitettu

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa tuomioistuinmaksulain mukaan.

4 A. Hallintovalitus jätelain mukaan

Valittamalla saa hakea muutosta päätökseen, jolla viranomainen on ratkaissut hallintoasian tai jättänyt sen tutkimatta, laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 6,1 §.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Valitusoikeus on

- 1) sillä, jonka oikeutta tai etua asia saattaa koskea
 - 2) rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristö- tai terveysvaikutukset ilmenevät
 - 3) toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristö- tai terveysvaikutukset ilmenevät
 - 4) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella.
- Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella on lisäksi oikeus valittaa yleisen edun valvomiseksi sellaisesta päätöksestä, jolla hallinto-oikeus on muuttanut sen tekemää päätöstä tai kumonnut päätöksen.

Valitus toimitetaan valitusajassa aukioloaikana 8 - 16.15

Itä-Suomen hallinto-oikeus

Minna Canthin katu 64, PL 1744, 70101 Kuopio

p. 029 56 42500, fax 029 56 42501

ita-suomi.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitus on oltava perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Asianosainen on saanut päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmantena päivänä sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyys- tai vapunpäivä, joulukuun 25 päivä tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen

toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Valituksessa on ilmoitettava

- valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite sekä mahdollinen sähköpostiosoite, johon asiaa koskevat kirjeet ja päätöksen voi lähettää
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan
- vaatimuksen perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan
- valittajan tai muun laatijan allekirjoitus. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituksen, siinä on mainittava laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite sekä mahdollinen sähköpostiosoite. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, josta valitetaan
- selvitys päätöksen tiedoksisaantipäivästä tai päivästä, josta valitusaika on alkanut
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jos niitä ei ole aikaisemmin toimitettu

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa tuomioistuinmaksulain mukaan.

5. Muutoksenhaku kansallisen kynnysarvon alittavissa hankinnoissa

Hankintalain mukainen hankinto-oikaisu ja kuntalain mukainen oikaisuvaatimus

Päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä annettuun ratkaisuun tyytymätön voi tehdä hankintayksikölle hankintalain 133 § mukaisen hankinto-oikaisun tai kuntalain 134 § mukaisen oikaisuvaatimuksen. Nämä voi tehdä tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja ja osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa eli asianosainen. Kuntalain mukaisen oikaisuvaatimuksen voi lisäksi tehdä kunnan jäsen. Jos oikaisuvaatimuksesta ei ilmene, kumman lain nojalla se on tehty, käsitellään vaatimus hankintalain mukaisena hankinto-oikaisuna.

Hankintalailla tarkoitetaan lakia julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista.

Hankinto-oikaisu ja oikaisuvaatimus toimitetaan oikaisuvaatimusajassa

aukioloaikana 9 - 15.30

Iisalmen kaupunki / kirjaamo

PL 10 / Pohjolankatu 14, 74101 IISALMI

kirjaamo@iisalmi.fi

Oikaisua on vaadittava 14 päivän kuluessa päätöksen tai muun ratkaisun tiedoksiannosta. Oikaisu on oltava perillä oikaisuajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Asianosainen on saanut hankintapäätöksen oheisasiakirjoineen tiedoksi

1. sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä sinä päivänä, jolloin päätös on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä muusta seikasta, jonka perusteella viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.
2. lähetettäessä postitse seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto on tapahtunut saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Kunnan jäsen ja kuntalain 137 § 2 momentissa tarkoitettu kunta on saanut päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyys- tai vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa oikaisuvaatimusviranomaiselle ensiksi seuraavana arkipäivänä. Hankintoaikaisissa ja oikaisuvaatimuksissa on oltava

- vaatimus perusteluineen
- hakijan nimi ja kotikunta. Jos joku käyttää hakijan puhevaltaa tai hakemuksen laatija on joku muu, on hakemuksessa ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, johon asiaa koskevat kirjeet ja päätöksen voi lähettää.
- hakijan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.
- päätös, johon oikaisua haetaan kopiona tai alkuperäisenä
- asiakirjat, joihin vedotaan
- valtakirja, jos asiamies ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja

Hakemuksen voi tuoda kirjaamoon tai lähettää postitse tai sähköpostilla.

Hankinta-asiakirjojen julkiseksi tuleminen

Hankinta-asiakirjat tulevat julkisiksi siltä osin kuin ne eivät ole salassa pidettäviä, kun hankintasopimus on allekirjoitettu.

Asianosaisella on oikeus ennen hankintasopimuksen allekirjoitusta saada tieto toisen tarjoajan tarjouksen sisällöstä lukuun ottamatta liike- ja ammattisalaisuuksia. Asianosaiset saavat kuitenkin tiedot liikesalaisuutena pidetyistä hinnoista.

6. Muutoksenhaku kansallisen kynnysarvon ylittävissä hankinnoissa

Hankintalain mukaiset hankintoaikaisu ja valitus markkinaoikeudelle

Päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi tehdä hankintalain 133 § mukaisen hankintoaikaisuuden tai hankintalain 145 § mukaisen valituksen markkinaoikeudelle.

Hankintalailla tarkoitetaan lakia julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista.

I Hankintaoikaisu

Hankintaoikaisua voi vaatia kirjallisesti hankintayksiköltä tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa eli asianosainen.

Hankintaoikaisuvaatimus toimitetaan oikaisuvaatimusajassa aukioloaikana 9 - 15.30

Iisalmen kaupunki / kirjaamo

PL 10 / Pohjolankatu 14, 74101 IISALMI

kirjaamo@iisalmi.fi

Asianosaisen on vaadittava hankintaoikaisua 14 päivän kuluessa päätöksen tai ratkaisun tiedoksisaannista. Hankintaoikaisu on oltava perillä oikaisuajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Asianosainen on saanut hankintapäätöksen oheisasiakirjoineen tiedoksi

1. sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä sinä päivänä, jolloin päätös on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä muusta seikasta, jonka perusteella viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.
2. lähetettäessä postitse seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto on tapahtunut saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Hankintaoikaisuvaatimuksen vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

Hankintaoikaisuvaatimuksessa on oltava

- vaatimukset perusteineen
- asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne ole hankintayksikön hallussa
- hakijan nimi ja kotikunta
- jos joku käyttää hakijan puhevaltaa tai hakemuksen laatija on joku muu, on hakemuksessa ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat kirjeet ja päätöksen voi lähettää
- valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.

II Valitus markkinaoikeuteen

Valitusoikeus

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi valittaa markkinaoikeuteen päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tekemästä ratkaisusta, jolla on

vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan.

Hankintalain 146 § mukaan markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee

- 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua
- 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin tai
- 3) sitä, että kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia.

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan tai dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevaan hankintayksikön ratkaisuun ei saa hakea valittamalla muutosta, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa. Lupa on myönnettävä, jos

- 1) asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää tai
- 2) siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Valitusaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon päätöksestä, jollei toisin säädetä.

Valitus on **tehtävä 30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa.

Valitus on **tehtävä kuuden kuukauden kuluessa** hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Asianosainen on saanut hankintapäätöksen oheisasiakirjoineen tiedoksi

1. sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä sinä päivänä, jolloin päätös on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä muusta seikasta, jonka perusteella viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.
2. lähetettäessä postitse seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto on tapahtunut saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Valituksen sisältö

Valituksessa on oltava

- päätös, johon haetaan muutosta alkuperäisenä ja jäljennöksenä sekä selvitys tiedoksisaantipäivästä tai muu selvitys valitusajan alkamispäivästä
- vaatimukset ja niiden perusteet
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa
- puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan ja dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymisen osalta

selvitys, minkä vuoksi käsittelylupa tulee myöntää.

- hakijan nimi ja kotikunta
- jos joku käyttää hakijan puhevaltaa tai hakemuksen laatija on joku muu, on hakemuksessa ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat kirjeet ja päätöksen voi lähettää
- valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.
- valtakirja, jos asiamies ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja

Valitusviranomainen

Valitus markkinaoikeuteen toimitetaan sen aukioloaikana 8.00-16.15

Markkinaoikeus

Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

p. 029 56 43300, fax 029 56 43314, markkinaoikeus@oikeus.fi

Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä. Itse tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyys- tai vapunpäivä, joulukuun 25 päivä tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensiksi seuraavana arkipäivänä.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Valittajan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle valittamisesta markkinaoikeuteen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa I mainittuun osoitteeseen.

Hankinta-asiakirjojen julkiseksi tuleminen

Hankinta-asiakirjat tulevat julkisiksi siltä osin kuin ne eivät ole salassa pidettäviä, kun hankintasopimus on allekirjoitettu.

Asianosaisella on oikeus ennen hankintasopimuksen allekirjoitusta saada tieto toisen tarjoajan tarjouksen sisällöstä lukuun ottamatta liike- ja ammattisalaisuuksia. Asianosaiset saavat tiedot liikesalaisuutena pidetyistä hinnoista.

Odotusaika hankintasopimuksen tekemiselle EU-kynnysarvon ylittävässä hankinnassa

Hankintayksikkö voi tehdä hankintasopimuksen EU-kynnysarvon ylittävässä hankinnassa aikaisintaan 14 päivän kuluttua siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedoksi hankintayksikön päätöksen ja valitusosoituksen markkinaoikeudelle.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu tuomioistuimessa tuomioistuinmaksulain mukaan.

7. Muutoksenhaku yksityisoikeudellisissa riita- tai rikosasioissa

Päätös sisältää yksityisoikeudellisia ratkaisuja, jotka on säädetty ratkaistavaksi myös muulla kuin hallinto- tai kunnallisvalituksella.

Käräjäoikeudet käsittelevät rikos-, riita- ja hakemusasioita. Päätöksiin haetaan muutosta kirjallisella haastehakemuksella

Pohjois-Savon käräjäoikeus, Oikeus- ja Poliisitalo
Suokatu 44, 70110 Kuopio / PL 44, 70101 Kuopio
p. 029 56 48503, 029 56 48500 vaihde, fax 029 56 48505
pohjois-savo.ko@oikeus.fi

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu tuomioistuimessa tuomioistuinmaksulain mukaan.